

Géczi Krisztina:

A Hit Gyülekezete

Bevezetés

A Hit Gyülekezete egy magyarországi központú zsidó-keresztény vallási felekezet, a pünkösd-karizmatikus mozgalom hazánkban legjelentősebb, de Európában is kiemelkedő képviselője. Szellemi gyökereiket egy angliai (Kenneth Hagin) és egy koreai (Paul Yonggi Cho) pásztor tanításából fejlesztették saját, magyar irányzatuknak megfelelően. 1979-ben a kis imacsoportból indult gyülekezet dinamikus növekvő felekezetté vált, ma már az országhatárokon túl is vannak közösségei. Magyarország negyedik legnagyobb egyháza. A gyülekezet a magyarországi nem történelmi egyházak közül az egyik legnagyobb. Vezető lelkésze Németh Sándor.

A kezdetektől a rendszerváltásig

A gyülekezet 1979-ben indult Budaörsről, egy öt-hét fős imacsoportból. Az első összejöveteleket Tallér János házában tartották. A gyülekezetből kiszakadt Bartus László könyvében azt állítja, hogy Tallér Jánost is sokan jó prédikátornak tartották, csakúgy, mint Németh Sándort. Kettejük viszonya azonban megromlott. Tallér János emigrált, a gyülekezet vezetője pedig Németh Sándor lett. A független pünkösd-karizmatikus közösség a rendszerváltásig csak illegalitásban tudta istentiszteleteit megtartani. Rendezvényeit, vezetőit a kommunista titkosszolgálat megfigyelés alatt tartotta. 1989-re a gyülekezet létszáma már elérte a 2000 főt. 1989-ben az állam a Hit Gyülekezetét az 1895. évi XLIII. törvénycikk alapján elismert vallásfelekezetté nyilvánította.

A rendszerváltástól 1998-ig

A gyülekezet aktívan részt vett a demokratikus átalakulások létrejöttében. Sok hívő járult hozzá szavazatával is, hogy a Szabad Demokraták Szövetsége, az SZDSZ párttá váljon. A kilencvenes évek során szoros maradt a párt és a felekezet kapcsolata: a hívek kopogtató cédulákat gyűjtöttek, valamint Hack Péter és Mészáros István a gyülekezetből képviselőként bejutott a magyar parlamentbe az SZDSZ színeiben. Az ezredforduló után azonban fokozatosan elhidegült egymástól a felekezet és a párt. A felekezet 1990-ben Budapesten Közép-kelet-európai Bibliaiskola és Lelkészkép-

ző Intézet néven megalapította államilag akkreditált teológiai főiskoláját, mely 1995 óta Szent Pál Akadémia néven működik. A gyülekezet 1995-1998 között a Budapest Sportcsarnokban tartotta összejöveteleit, melyeket átlagosan 10 000 fő látogatott. Ezeken az összejöveteleken istentiszteleteket tartottak számos külföldi vendég részvételével, valamint kereszteltek is.

1998-tól napjainkig

1998. október 10-e óta a budapesti gyülekezet saját tulajdonú ingatlanában, a mintegy 5000 fő befogadására alkalmas budapesti Hit Csarnokban rendezi istentiszteleteit, ahol továbbra is évi több alkalommal tartanak nemzetközi konferenciákat, többnapos összejöveteleket. Ebben az időszakban is rendszeresen fogadtak külföldi vendégprédikátorokat. Vendégek voltak többek között Rodney Howard Brown, Marilyn Hickey, Derek Prince, Jerry Savalle, Creflo Dollar.

A gyülekezet vezetőségének egy része túlzottnak tartotta Németh Sándor befolyását a gyülekezetben, emiatt egy kisebb csoport hívóval, Budapesti Autonóm Gyülekezet néven, új egyházat alakítottak. A gyülekezet gazdálkodásával szemben az ekkor és ezután megfogalmazott vádakat az elkövetkező években 18 APEH vizsgálat követte, valamint a Hit Gyülekezete betiltását célzó parlamenti interpelláció és számos negatív hangvételű hír a médiában. A vizsgálatok mindegyike lezárult: a gyülekezetet és Németh Sándort a hatóságok egyik felhozott vádpontban sem találták vétkesnek.

Az egyháznak mára mintegy háromszáz közössége működik Magyarországon és a határokon túl. Valamennyi szomszédos országban vannak helyi közösségei, továbbá Svájcban, Németországban és az Egyesült Államokban is. A vidéki gyülekezeteknek is egyre nagyobb része rendezi saját tulajdonú ingatlanban istentiszteleteit.

A gyülekezet nagy hangsúlyt fektet a médiában való megjelenésre.

Fontosabb szervei:

- Hetek – a gyülekezet közéleti hetilapja;
- Új Exodus – a gyülekezet teológiai folyóirata;
- Magyar ATV – a gyülekezethez közeli cégek többségi tulajdonában lévő televíziós csatorna;

- Vidám vasárnap – a gyülekezet élőben közvetített vasárnapi istentisztelete a Magyar ATV-n;
- <http://hit.hu> – a gyülekezet honlapja.

Hitalapelvek:

- A biblia Isten igéje;
- Szentháromság;
- A megváltás és újjászületés elégséges, egyedüli feltétele a Krisztusba vetett hit;
- Újjászületés: aki hisz, hit által születik újjá, vízkeresztség által;
- A karizmák (csodák, gyógyítások, nyelveken szólás) az első századi egyházban jelen voltak, és ma is léteznek;
- A vízkeresztség (alámerítkezés) megtérés után a bűnök bocsánatára történik;
- A „Szent Szellemmel való betöltekezés” vagy „Szent Szellemkeresztség” létezik (jelei a karizmák). Nem azonos az alámerítkezéssel;
- Angyalok: engedelmességre teremtett, lelki (másképp szellemi) formában létező, szolgáló lények;
- Egyetemes egyház: Krisztusnak egy egyetemes „láthatatlan” egyháza van, mely a bármely egyházhoz tartozó igaz hívőkből áll (ez általában is a protestantizmusra jellemző).

Megváltottá válás folyamata:

- Bűnbánat;
- Megalázkodás Isten előtt;
- Krisztusba vetett hit, Krisztus helyettesítő áldozatának személyes elfogadása;
- Hit: Krisztus nevének segítségül hívása;
- Bűnmegvallás őszintén, megtört szívvel;
- Megkeresztelkedés egyéni elhatározás alapján, felnőtt korban, vízben történik teljes alámerítkezéssel, a bűnök bocsánatára;
- A bűnök elhagyása mellett fontos Krisztus követése, és az Istennek odaszánt élet, ez a gyakorlatban és hosszú távon nem lehetséges Szent Szellemmel való betöltekezés nélkül.

Ökumenizmus

A történelmi egyházakkal hitéleti kapcsolatot nem tartanak fenn, így egyetlen egyházzal sem, amelyik az ökumenizmus zászlaja alatt áll. Leginkább a római katolikus tanításokat tartják elfogadhatatlannak, mivel a római katolikus egyházat inkább a pogány hagyományok, semmint a bibliai tanítások közvetítőjének tartják, a katolikus hitre térést „csapdának” titulálják. Más magyarországi felekezetekkel sincsenek kapcsolatban. Az ökumenizmusban a katolikus egyház rekatolizáló szándékát látják érvényre jutni.

Egyháztagság

Tagsági díj és belépési nyilatkozat nincsen. Bárki látogathatja az istentiszteleteket bármiféle kötelezettség nélkül.

A felekezethez tartozók számáról pontos adat nem áll rendelkezésre, a gyülekezet maga sem vezet nyilvántartást a tagjairól. Gyakorlatban azt tekintik a gyülekezet tagjának, aki legalább heti egy istentiszteleten részt vesz.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 3.708-an vallották magukat a felekezethez tartozónak. Ez az adat azonban nagy valószínűség szerint nem valós, mivel a népszámláláskor nem volt kötelező a vallás megjelölése, illetve a Hit Gyülekezete külön kérte is követőit, hogy tagadják meg a válaszádat. Ezt a felekezet részben az akkori politika kis egyházakkal szembeni magatartásával indokolta. A népszámlálást is e politika eszközeként értelmezte. Azonban egyesek 40 000 főre becsülik a Hit Gyülekezete tagjainak számát.

A gyülekezet az egyszázalékos adófelajánlók száma (2006-ban 12.742 fő) alapján a negyedik, a felajánlott összeg (2006-ban 46.447.039 forint) alapján a hetedik a magyarországi egyházak sorrendjében. Az egy főre eső átlagos felajánlott összeg (2006-ban 3.645 forint) megkérdőjelezi azt a korábbi vélekedést, miszerint a felekezet tagjai kifejezetten a módosabbak közül kerülnek ki.

Ismertebb tagok és a gyülekezettel kapcsolatba hozható ismert személyek: Friderika – énekesnő; Pajor Tamás – zenész; Jancsó Miklós – filmrendező; Tamás Gáspár Miklós – közíró, filozófus; Demszky Gábor – Budapest főpolgármestere, az SZDSZ tagja; Hack Péter – jogász, egyetemi tanár, volt SZDSZ-es képviselő.

Szervezeti felépítése, működése

A Hit Gyülekezete az önfenntartó egyházmodell híve. Az 1%-os adó-felajánlásokon és az iskoláknak járó normatívákon kívül más állami támogatást nem vesz igénybe, a hívek támogatják önkéntes adományaikkal és bibliai (nem kötelező) „tizedeikkel” (jövedelmük 10%-ának felajánlásával), emellett az aktivisták társadalmi munkájukkal járulnak hozzá a szervezeti működéshez. Szemben egyes híresztelésekkel, az ilyen segítő szolgáltatások, az adományok és a bibliai tized fizetése a kezdetektől fogva önkéntes alapon történik.

Az egyháznak mintegy háromszáz közössége működik szerte az országban és a határokon túl. Valamennyi szomszédos országban vannak helyi közösségei, továbbá Svájcban, Németországban és az Egyesült Államokban is.

A gyülekezetek jelentős része saját tulajdonú ingatlanban rendezi istentiszteleteit, melyek közül a csaknem 5000 fő befogadására alkalmas budapesti Hit Csarnok a legnagyobb, de Pécsen, Debrecenben, Nyíregyházán és Salgótarjánban is több mint ezer férőhelyes istentiszteleti csarnokban működnek a Hit Gyülekezete helyi közösségei. A Hit Gyülekezete Budapesten, Debrecenben, Pécsen, Nyíregyházán és Salgótarjánban működtet általános iskolát, Kecskeméten pedig óvodát. Az egyház államilag akkreditált teológiai főiskolája, a Szent Pál Akadémia Budapesten működik.

A Hit és Erkölc Kulturális Alapítványt szintén a gyülekezet hozta létre, csakúgy, mint a Hites Adakozók Hálózatát, a rászorulókat megsegítésére alakult karitatív-szociális szervezetet.

A Hit Gyülekezete könyvkiadója, az Új Exodus Kiadó eddig közel egymilliós példányszámban jelentetett meg könyveket ismert keresztény szerzők tollából. A közösség zenei CD-i, kazettái százezres nagyságrendben keltek el eddig.

Összejövetelek jellegzetességei – az istentisztelet

A Hit Gyülekezete igyekszik hű maradni a Bibliához, amely az istentiszteletet nem köti rituális formához, de egyértelműen beszél bizonyos alkotórészeiről. Ilyenek:

- az adakozás;
- az ima (könyörgés, hálaadás, közbenjárás, stb.), amely által Isten népe kifejezi háláját a már elvett áldásokért, és természetfölötti segítségért fordul Urához;

- a dicséret, dicsőítés: Isten kegyelmének hirdetése és magasztalása énekszóval (szívvel-lélekkel), hangszerekkel, tapssal, tánccal stb.;
- az imádás: az Úr jelenlétében való leborulás, Isten elismerése abszolút Úrként, Neki való hódolás;
- az igehirdetés: az írott Ige felolvasása és magyarázata, valamint a Szent Szellemtől kapott üzenetek átadása;
- a tanítás: a Szentírás mélyebb összefüggéseinek feltárása;
- a bizonyágtevés: a hívők beszámolója Jézus Krisztus bennük, értük és mellettük végzett munkájáról;
- az úrvacsora: valóságos közösség Jézus Krisztus testével és vérével, ami minden áldás forrása;
- a gyülekezet szellemi és fizikai szükségének ellátása a Szent Szellem ajándékainak működése által (pl. gyógyulásokért, szabadulásokért, anyagi áldásért, stb. történő ima).

Az istentiszteleteken a fentiek bármelyike – a helyi gyülekezet szükségének megfelelően – előtérbe kerülhet és meghatározhatja az egész összejövetel jellegét. Istentiszteletet szabadban és zárt helyen (magánházaknál, imaházban, sportcsarnokban, stb.) egyaránt tartanak.

A Hit Gyülekezete valódi oldala

Kezdetben tényleg egy komoly mélyhitű vallási közösség volt, vissza akartak térni az igazi kereszténységhez. Azt állították, hogy a történelmi felekezetek elvesztették, ők viszont megtalálták Istent. Mindenki megtalálhatja Istent, ha nem fontosabb neki az egyház, a gyülekezet vagy a száraz tradíció. Ha nagyobb a tekintélye Istennek és az Igének, mint a papnak. De később egyre nagyobb lett Németh Sándor befolyása, szinte már őt tisztelték és imádták Isten helyett. Mindent elhittek, amit ő mondott. A hívők persze nem láttak a kulisszák mögé, nem vették észre, hogy Németh Sándor hogyan manipulálja őket. Ők tényleg Istennek tetsző életet akartak élni, és meg is változott az életük. Csak közben nem vették észre, hogy már nem Isten akaratát teljesítik, hanem a vezető lelkészét, aki azt tesz, amit akar, hiszen senki sem kontrollálja őt.

Az biztos, hogy megtaláltak valami olyat, amit csak Isten nyújthat: az Istennel személyesen átélt bensőséges kapcsolatot. E nélkül nehéz lenne megmagyarázni, hogy mi tette a Hit Gyülekezetét az egyik legösszetartóbb szervezetté Magyarországon. De időközben sajnos ezt elveszítették, vagy talán annyira hinni akartak benne, hogy közben Németh Sándor félrevezette őket. Németh Sándor Istent kegyetlennek és bosszúállónak tartotta. Azt mondta, hogy a hitből ki kell maradnia az érzelmeknek, a szeretetnek, mert

az elvonja a figyelmet Istenről és a szellemi fejlődésről. De a Bibliában éppen az ellenkezője van: Isten maga a szeretet. Már ez maga egy kicsit ellentmondásos, de úgy tűnik, ezt nem vették észre a hívei. Ezen kívül megkövetelte a tagoktól, hogy minden olyan régi dologgal szakítsanak, amelyek szerinte rosszak. Például: szabaduljanak meg könyveiktől, értékeiktől, melyeken démoni minták vannak, vagy ronthatják kapcsolatukat Istennel, akár még a meg nem tért szereteteikkel is szakítsák meg kapcsolatukat. S ha valaki ezt nem helyeselte vagy egy kicsit másképpen gondolkodott mint ő, arra azt mondta, hogy démon szállta meg, s kiűzte belőle. Mindenre volt magyarázata. Nagyon ügyesen meg tudta győzni a kételkedőket, vagy elcsitítani a lázadókat. S ha valakit jobban kezdett el tisztelni a gyülekezet, mint őt, azt porig alázta, sárba tiporta, nehogy felülkerekedjen rajta. Nagyon makacs és önfejű ember, aki megtalálta a Bibliában a megtérést és az újjászületést, de ennél tovább nem jutott. Szerinte ez tette gyülekezetét megigazulttá, s lenézte azokat, akik ezt nem ismerték: nem tartotta őket keresztényeknek. Ha Németh Sándor nem ismeri meg a megtérés igazságát, és annak az erejét, talán pártot alapít vagy maffiát. Szüksége volt egy ütőképes szervezetre, ahol hatalommal, pénzzel rendelkező korlátlan főnök lehet. Ezt a lehetőséget az újjászületett, karizmatikus egyház keretei között találta meg. Németh Sándor kisajátította a megtérők istenélményét, és a maga hasznára fordította. Az alázatos szívű megtérők seregéből így lett a Hit Gyülekezete elszánt szervezet, amely a vezető lelkes ambícióját szolgálta. Németh Sándornak minden vágya az volt, hogy a háttérből irányítsa a politikai életet és mindent. Szilárdan hitte, hogy ez így is van. Isten, ha akar, „beszállhat”. Az újonnan megtérteket néhány hét elteltével észrevétlenül „átprogramozta”: Isten helyébe ő lépett, ő lett a legfőbb tekintély. Egy vérbeli hitese azt még eltűri, hogy Istent bírálják, de hogy Németh Sándort kritizálják, azt soha! A Hit Gyülekezete kétarcúvá vált: egyrészt az újjászületett hívő emberek közössége, másrészt a Németh Sándor hatására nagyravágyóvá lett titkos társaság. Sok támadás éri őket, sokszor jogosan, de irigységből is. Attól függően, hogy melyik énjét vizsgálják. Amikor a külvilág Isten jelenlétét látja bennük, az tetszik, amikor Németh Sándor jegyeit, az már egyre kevésbé. A tagok hihetetlenül fanatikusak, másokat kíméletlenül lenézők, kétszínűek és erőszakosak tudnak lenni. De ezt ők nem veszik észre, sőt, ha valaki kritizálja őket, Németh Sándor azonnal a kritizáló ellen uszítja őket. A Hit Gyülekezete egyik összetartó ereje az a gyűlölet, amelyet Németh Sándor az aktuális ellenségekre összpontosít (ellenség az, aki Németh Sándor mindenhatóságát elutasítja). A vezető lelkes nagy beszédekert tartva felkorbácsolta a hallgatóság indulatait, majd gondosan megnevezte a célpontokat: a katolikusokat, a

politikusokat, a gyülekezetből kiváltakat. Bárkit, aki őt korlátozni akarta. Addig tombolt, amíg nem látta, hogy a gyülekezeti tagokban ugyanaz a méreg forr, mint benne. Volt, hogy evégett hat órán át beszélt. Sőt buzdította a híveket, hogy nyugodtan imádkozzanak ellenfeleik kárára Istenhez. Hogyan lehet Istentől kérni azt, hogy rosszat tegyen egy másik emberrel, csak azért, mert az nem ért egyet velünk? Ez sem tűnt fel a hiteseeknek. Hogyan is tűnt volna fel, hiszen addigra már teljesen az ő befolyása alá kerültek, az ő tulajdonai lettek. S ha Németh Sándor ellentétbe került azzal, amit Isten mond (ez a feltételezés önmagában „istenkáromlásnak” számít), nem kétséges, hogy a gyülekezet tagjai kinek adnak igazat. A vezető lelkes húsz év alatt utolérte az ezeréves katolicizmus tekintélyelvűségét: a pápa tévedhetetlenségét nem hiszik annyian a katolikus egyházban, mint Németh Sándorét a Hit Gyülekezetében. Ez a kettősség határoz meg mindent. Ami a Bibliából fakadt, igaz volt. Amit Németh Sándor ehhez hozzátett, az hamis. A Hit Gyülekezetében kezdetben megtértek az emberek. Voltak hihetetlen gyógyulások, drogosok szabadultak meg a függőségből egyik pillanatról a másikra, esetenként még a démonokat is kiűzték az emberekből. Éppen úgy, ahogyan az evangéliumok tanúsága szerint Jézus tette.

De Németh Sándor mindig többet akart látni, mint ami megtörtént. Ezért akkor is földre zuhantak az emberek, amikor semmi nem kényszerítette őket. Legfeljebb Németh Sándor elvárása. Több lett a „kamu gyógyulás”, mint az igazi, s lassan sportot űztek a „démonűzésből”. De senki sem mert vele szembeszállni, hiszen a pásztorokat a Biblia szerint Isten helyezi az egyházba. A Szentírás „szolgálati ajándéknak” nevezi ezeket az embereket. A Biblia szerint tehát Németh Sándor Isten ajándéka. Ki merne egy ajándékot kritizálni? Isten ajándékát... Mivel senki sem kritizálta, senkire sem hallgatott, nem formálódott, nem fejlődött, mindig ugyanolyan maradt, mint amilyen volt, talán csak annyiban változott, hogy egyre inkább a fejébe szállt a dicsőség. Nagy Iván, a gyülekezet iskolájának igazgatója mondta egyszer: „A terméketlen fügefa, melyet Jézus megátkozott, hozzá képest gyümölcsöktől roskadozó oázis”.

Németh Sándor azonban semmit sem bízott a véletlenre (vagy a Bibliára). Kimunkálta a szolgálati ajándékról és a tekintélyről szóló tanítást, mely a feltétel nélküli engedelmesség alapja volt. Ennek lényege, hogy Isten a szolgálati ajándék (Németh Sándor) mellett – tegyen bármit is – mindig kiáll. Mindenkivel szemben megvédi. Isten lesújt a szolgálati ajándék ellenségeire, amikor az ajándék ezt akarja. Aki a szolgálati ajándék ellen lázad, Isten ellen lázad. A szolgálati ajándéknak nem azért kell engedelmeskedni, mert feddhetetlen, hanem azért, mert ő a szolgálati aján-

dék. Tekintélye – akár a fáraóké – Istentől származik, s így megkérdőjelezhetetlen. A tekintély azt is jelenti, hogy hatalma van mindazok fölött, akiket Isten alája rendelt.

Ez a hatalom pedig nem csupán földi hatalom. Áldás és átok, oldás és kötés hatalma van a kezében. Elhitette híveivel, hogy a sorsuk tőle függ. A hozzá való viszonyuk a jövőjük záloga. Nem lehet jobb a viszonyuk Istennel, mint vele. Nem lehetnek Istennel jó közösségben, ha vele nincsenek jóban. A Biblia beszél arról, hogy keskeny út vezet az üdvösséghez. Ez az út Jézus Krisztus. A Hit Gyülekezetében volt ennél keskenyebb út is: Németh Sándor. Aki őt nem fogadta el, annak „nem járt” Krisztus. Aki kilépett, vagy keresztbe tett neki, azt az ún. imakamrában szidták mindennek, esetenként még átkozták is. Azonban aki kilépett, annak nem volt könnyű dolga, mert nem lehet csak olyan könnyen kilépni a Hit Gyülekezetéből. Nagyon sokáig zaklatják az illetőt, lehetetlenné akarják tenni az életét. Addig járnak a nyakára, míg vissza nem tér hozzájuk, s bocsánatot nem kér. Egyszerűen nem könnyű megszabadulni tőlük.

Azonban bekövetkezett az, amire Németh Sándor nem számított. A vezetőség többségének elege lett belőle, s abból, hogy Istennek tartotta magát. Lázadtak ellene, ő pedig támadott, s nem engedett: nem akart megváltozni. Végül, aki csak tudott, elmenekült mellőle, s akik eljöttek, megalkotották a Budapesti Autonóm Gyülekezetet. Természetesen őket is elmondták mindennek miután kiléptek a hitesei közül, s megvetették őket. S folytatódott minden tovább.

Az tény és való, hogy sokan köszönhetik Németh Sándornak megterésüket, s nélküle ez az egész nem lett volna lehetséges, de belekerült egy ördögi körbe, melyből már nem tud kiszállni.

Egy nagy történelmi lehetőséget puskázott el: egy élő hittal rendelkező, szelíd és emberszerető közösség, amely ismeri az „evangélium titkát”, sokat adhatott volna mindenkinek.